

geneeskundigen in het algemeen één les putten, nl., dat als het den arbeider het loon zou geven, dat hij waard is, de verdenking niet zou behoeven te rijzen, dat hij zich op ongepaste wijze vergoedt, wat hem te kort wordt gedaan.

DE BRITSCHЕ VERZEKERINGSWETTEN. — Den 6den December heeft het Lagerhuis de verzekeringswetten aangenomen, en het valt niet te betwijfelen, dat het Hoogerhuis ze ook zal goedkeuren. Aan de verlangens der geneeskundigen wordt door de bepalingen der wet *niet* voldaan, maar zij laat de gelegenheid aan de ziekteverzekeringsorganen, om met de geneeskundigen omtrent de arbeidsvoorwaarden, vertegenwoordiging in het bestuur enz. nader overeen te komen. Blijven de Britsche artsen in de tegenwoordige stemming en houden zij op alle plaatsen vast aan hun billijke eischen, dan zullen deze ook wel worden vervuld, maar de strijd, die dit alles zal vorderen, komt ter verantwoording van de wetgevende macht. Langduriger en bitterder zal de strijd worden, als er worden gevonden, die zwichten voor de groote macht, die thans tegenover de geneeskundigen wordt gesteld. Een pijnlijk verschijnsel is het, dat in het geneeskundige kamp reeds een broedertwist is uitgebroken. De regeering heeft den secretaris der British Medical Association een van de hoogste ambten onder de nieuwe wet aangeboden, en het hoofdbestuur heeft hem toegestaan dit ambt aan te nemen. Dit wekt bij velen hevig verzet (*Brit. med. Journ.*).

PINKHOF.

INGEZONDEN.

DUODENUMZWEER.

Het opstel door mij geplaatst in het *Tijdschrift* van 14 October 1911 is gevolgd door een mededeeling in het nummer van 28 October van collega DE GROOT. Het doet mij genoegen, en ik acht het van beteekenis, dat zijn ervaring zich dekt met de mijne. Collega HILLEN heeft in hetzelfde nummer en collega VAN GELDEREN in dat van 16 December een casuïstische mededeeling geplaatst. Het wil mij voorkomen, dat wij met het vermelden van deze niet door operatie vaststaande gevallen de diagnostiek vooralsnog geen dienst bewijzen. Ik heb juist getracht aan de hand van mijn tweeden patiënt te doen uitkomen, hoe moeilijk de diagnose met zekerheid is te stellen. Trouwens een ieder, die zich vaak met maagziekten bezighoudt en zijn diagnose door den heekundige kan doen contrôleeren, weet hoe rijk aan verrassingen dit deel der geneeskunde is.

Waar wij nu juist in het midden van den strijd staan en ons een juist oordeel over de pathologie van de duodenumzweer willen trachten te vormen, een wensch die overal wordt gekoesterd zooals blijkt uit het feit, dat ook op het internationaal chirurgisch congres over 3 jaar in Amerika te houden dit punt op de agenda voorkomt, moeten wij voorloopig alleen die zweren nauwkeurig in hun verloop nagaan, die door autopsie tijdens het leven of na den dood vaststaan.

Kemp heeft gelijk als hij zegt: „Over het geheel genomen staat de diagnose „tiek, wat de duodenaalzwuur betreft, nog op zulke zwakke beenen, dat het „bijna onmogelijk is, een zuiver materiaal te verzamelen, dat slechts eenigszins „de kritiek weerstand bieden kan; men moet zich voorloopig met die gevallen „behelpen, waar gelegenheid was, de diagnose door de operatie bevestigd te „zien”. (*Zeitschrift f. klin. Med.* Bd 72 Heft 5 en 6.)

Ik heb nog kort geleden twee patiënten in behandeling gehad, wier ziektegeschiedenis alleszins recht gaf aan ulcus duodeni te denken (bij één had ik zelfs de diagnose vrij zeker gesteld) en waar de heelkundige een maagzwuur ver van den pylorus vond. Het is hier niet de plaats ze uitvoerig mede te deelen. Dit feit heeft mij in mijn terughoudendheid versterkt.

Ik hoop echter, dat onze belangstelling in deze aandoening voortdurend gespannen zal blijven.

Rotterdam, 18 December 1911.

F. A. SCHALIJ.

HET GENEESKUNDIG JAARBOEKJE.

In het nummer van 16 December ll. schrijft de redactie over het *Geneeskundig Jaarboekje*:

„Belangrijke veranderingen werden in dezen jaargang niet aangebracht”.

Tot mijn verbazing werd hierbij niet er op gewezen, dat die veranderingen zóó weinige waren, dat aan het einde van het *Jaarboekje* werd afgedrukt: „Opgave van de oorzaak des doods enz.” (volgens ministerieel schrijven dd. 12 Febr. 1906).

Met 1 Januari 1911 is immers een nieuwe nomenclatuur ingevoerd, den 1sten Mei 1911 door geneeskundigen van wege den minister toegezonden, die op verschillende punten, vooral in de rubriek „Levenloos aangegevenen”, belangrijk afwijkt van de vorige.

Ik wil daarom den collega's aanraden dit gedeelte van het *Jaarboekje* niet te gebruiken, om correspondentie met den Burgerlijken Stand te voorkomen.

Tot mijn spijt mis ik in het *Jaarboekje* nog steeds een bewerking van de zoogenaamde Indische geneesmiddelen; het feit, dat deze in de Nederlandsche pharmacopee zijn opgenomen, wettigt, dunkt mij, het verlangen van verscheidene geneeskundigen, dat zij in het *Jaarboekje* worden besproken.

Delft, 18 December 1911.

Dr. W. VAN KRIMPEN.

DROOGMAKING DER VECHTPLASSEN.

Met belangstelling heb ik gelezen, dat de minister van waterstaat een commissie heeft samengesteld om droogmaking der Vechtplassen te onderzoeken. Tot mijn groote verwondering mis ik in deze commissie een geneeskundige. Waar genoemde commissie moet adviseeren over volksgezondheid, zou toch een geneeskundige hier zeer zeker op zijn plaats zijn.

Zou het niet liggen op den weg van onze Maatschappij om stappen in dezen te doen en nog eens aan te dringen bij den minister om in deze leemte te voorzien. De heeren van den landbouw gaven reeds een goed voorbeeld en reclameerden, dat er geen landbouwer in zat.

Kortenhoef, 18 Dec. 1911.

P. PLANTENGA.